

لایف‌ری در عمل

تالیف

ریچارد سزاو، جی آر.

ترجمه

تیم فنی شرکت داده‌پرداز پویای شریف

عنوان و نام پدیدآورنده: لایفری در عمل / تالیف ریچارد سزاو؛ ترجمه تیم فنی شرکت داده پرداز پویای شریف.
 مشخصات نشر: تهران: شرکت همراه علم، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری: ۴۳۲ ص.: مصور(رنگی)، جدول(رنگی)، نمودار(رنگی)
 شابک: ۹۷۸۶۰۰۹۸۲۴۸۲۳

وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 یادداشت: عنوان اصلی: .Liferay in action: the official guide to liferay portal development, 2011.
 موضوع: نرم افزار درگاه لایفری
 موضوع: Liferay Portal (Software)
 موضوع: وبگاه ها -- توسعه -- برنامه های کامپیوتری
 موضوع: Web site developmet -- Computer programs
 شناسه افزوده: شرکت داده پرداز پویای شریف
 شناسه آوده: سزوف، ریچ
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ قس ۵۴ / ۵/۸۷۵ TK۵۱۰۵
 رده بندی دیویی: ۰۰۶/۷۸۶
 شماره کتابشناسی: ۵۱۱۳۴۰۳

لایفری در عمل

نوشته ی ریچارد سزاو، جی آر.
 برگردان: تیم فنی شرکت داده پرداز پویای شریف
 ویراستار فنی: تیم خط دید نرم افزار
 تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۹۶ - چاپ اول
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 تعداد صفحات: ۴۳۲ صفحه
 چاپ و صحافی: استودیو همراه علم
 گرافیک و صفحه آرایی: استودیو همراه علم
 ناشر: انتشارات شرکت همراه علم
 نشانی ناشر: میدان ونک، خیابان خدای، پلاک ۳، واحد ۶۰۱
 تلفن: ۸۸۷۴۹۰۲-۴ ۸۸۷۴۹۰۵
 شابک: ۹۷۸۶۰۰۹۸۲۴۸۲۳
 قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان
 کلیه حقوق این کتاب نزد ناشر محفوظ است

درباره این کتاب

درگاه^۱ لایفری محصول سگفت^۲ بیزی برای ساخت وبگاه^۳ است. ویژگی‌های فوق‌العاده و پایایی بالایی دارد. هدف از طراحی این کتاب کمک به توسعه‌دهندگان^۴ Java EE است تا بتوانند از این پلتفرم به‌طور مؤثری استفاده کنند. اگر تمام API‌های^۵ لایفری را بررسی می‌کردیم، نمی‌توانستیم به این دلیل در این کتاب چنین نکرده‌ایم؛ برای بررسی تمام API‌های لایفری می‌توانید نگاهی به استاندارد^۶ جمع آنلاین بیندازید. اما این کتاب مانند یک نقشه راه برای تجربه عملی کار با پلتفرم^۷ لایفری است. سعی کردیم این کتاب را برای هرکسی که با لایفری کار می‌کند کاربردی کنیم، از کسی که کاملاً مبتدی است و می‌خواهد این کتاب را از اول تا آخر بخواند تا توسعه‌دهنده‌های با تجربه Java EE که مایلند به موضوعات مورد علاقه‌شان تمرکز کنند.

برای رسیدن به این هدف از یک مثال استفاده کرده‌ام. در کل کتاب بر وبگاه یک شرکت فرضی کار می‌کنیم. کدهای نمونه را هدفمندانه و مستقل از هم طراحی کردیم؛ این کتاب به یاری ویژگی‌های پرکاربرد لایفری و API‌هایی را که در کارتان به آن‌ها نیاز دارید نشان می‌دهند. توسعه‌دهندگان با تجربه می‌توانند ترتیب خواندن کتاب را رعایت نکنند و به هر ترتیبی که مایلند با این مثال‌ها کار کنند.

چه کسی باید این کتاب را بخواند؟

اگر با توسعه وب با جاوا آشنا هستید، این کتاب برای شما است. نیاز نیست که با درگاه‌ها یا لایفری تجربه قبلی داشته باشید؛ درواقع ترجیح می‌دهم تجربه‌ای نداشته باشید؛ زیرا در این صورت با این کتاب به دید جدیدی از درگاه‌ها و خصوصاً لایفری دست می‌یابید. اما به دلیل اینکه این یک کتاب عملی است، اگر خیلی سریع شروع کنیم زمین می‌خوریم. اگر نیاز به معرفی API Portlet دارید، می‌توانید بین فصل‌های ۲ و ۳ پیوست (ب) را مطالعه کنید.

1. portal
2. website
3. developer
4. Application Programming Interface
5. platform

اگر قبلاً با دیگر درگاه‌ها کار کرده‌اید، این کتاب به شما کمک خواهد کرد که با لایفری و تمام قابلیت‌هایش آشنا شوید؛ با دانش قبلی‌تان از API Portlet می‌توانید زیربنای پلتفرم لایفری را بهتر درک کنید و بیاموزید چگونه برای ارتقا و تکمیل لایفری از بسیاری از API‌های مختص آن استفاده کنید.

این کتاب برای توسعه‌دهندگان باتجربه لایفری نیز مفید است. در لایفری ۶ و ۶.۱ تغییرات معماری بسیاری هست که در کار توسعه‌دهندگان تأثیر دارد، و بسیاری از بهترین روش‌های نسخه‌های قبلی در عرضه‌های جدیدتر لایفری تغییر کرده‌اند. به‌علاوه نحوه کار با برخی از API‌های جدیدتر لایفری را مشاهده خواهید کرد، مانند گردش کار^۶.

چگونه باید از این کتاب استفاده کرد؟

مطمئناً اگر این کتاب را از اول تا آخر بخوانید، کامل‌ترین چشم‌انداز را از توسعه لایفری می‌یابید. کتاب طوری طراحی شده که مطالب در ادامه گسترده‌تر می‌شوند؛ این ویژگی به بهترین نحو به شما کمک می‌کند. بی‌تردید می‌دانم که اکثر افراد، باب‌هایی از این قبیل را این‌گونه نمی‌خوانند، از این‌رو کتاب را طوری طراحی کردیم که بتوان آن را به‌طور اجمالی نیز مطالعه کرد، و در صورت نیاز، بتوان برای یک پروژه به‌خصوص، اطلاعات و موضوعات موردنظر را جست‌وجو کرد؛ به همین دلیل فصل‌ها را به سه بخش دسته‌بندی کردیم.

در بخش ۱ که شامل فصل‌های ۱ و ۲ است، به معرفی لایفری و توسعه لایفری می‌پردازیم. کل بخش ۲ که شامل فصل‌های ۳ تا ۱۰ است، درباره نوشتن برنامه‌های کاربردی^۷ در پلتفرم لایفری است. برای تکمیل مبحث توسعه لایفری، در بخش ۳ که شامل فصل‌های ۸ تا ۱۰^۸ نحوه سفارشی‌سازی^۹ لایفری برحسب نیازمندی‌های پروژه تشریح می‌شود. در زیر نقشه راه مطالعه این بخش‌ها ارائه می‌شود؛ این نقشه راه به شما نمای فراگیری از نحوه مطالعه کتاب می‌دهد.

نقشه راه

در فصل ۱ در مورد لایفری صحبت می‌کنیم. چطور به وعده‌های محقق‌نشده پلتفرم درگاه جامع عمل بوشانند. در این مقدمه می‌خوانیم که لایفری چیست، چطور یک وب‌گ، را ساختاردهی می‌کند، چگونه می‌توان در لایفری ناؤش کرد^۹، و چگونه می‌توان یک پروژه لایفری را طراحی و توسعه داد.

همین‌جا فصل دوم آغاز می‌شود؛ در فصل دوم به راه‌اندازی^{۱۰} محیط توسعه و نوشتن اولین پورتلت می‌پردازیم. پورتلتی می‌نویسید که فقط از ژنریک پورتلت API^{۱۱} استفاده می‌کند؛ در نتیجه اولین تجربه شما در لایفری با چارچوب زیربنایی آن است.

در فصل ۳ برای استفاده از پلتفرم توسعه لایفری، با سرویس‌ساز^{۱۲} آشنا می‌شویم. از سرویس‌ساز برای طراحی و ساخت یک برنامه کاربردی داده‌محور فقط از یک فایل پیکربندی، استفاده خواهید کرد.

در فصل ۴ توجه خود را از توسعه سمت سرور^{۱۳} به توسعه سمت کاربر^{۱۴} معطوف می‌کنیم و از جایی که در فصل ۳ متوقف شدیم ادامه می‌دهیم. MVCPortlet در لایفری، با پیروی از الگوی طراحی^{۱۴} MVC^{۱۵} بستری را فراهم

6. workflow

7. application

8. customizing

9. navigate

10. Generic Portlet API

11. Service Builder

12. back end

13. front end

14. design pattern

15. MVC: Model-View-Controller (مدل-نمایش-کنترلر)

می‌کند که از آن برای ساخت برنامه‌های کاربردی پورتلِ وابسته به لایه سرویس استفاده می‌کنیم. به‌علاوه در لایفِری برای طراحی فرم‌های موردنیاز برنامه‌های کاربردی، از کتابخانه برچسب^{۱۶} AlloyUI^{۱۷} استفاده خواهیم کرد.

در فصل ۵، با تمام کردن برنامه‌های کاربردی نفس راحتی می‌کشیم و پوسته‌های^{۱۸} لایفِری را اجمالاً بررسی می‌کنیم. پوسته‌ها به شما کمک می‌کنند که کاملاً شکل لایفِری را سفارشی کنید تا وبگاه شما نما و طرحی را داشته باشد که شما تعریف می‌کنید. در این فصل توسعه‌دهندگان سمت کاربر^{۱۹} آماده می‌شوند که با لایفِری شاهکار بیافرینند.

از مبحث پوسته‌ها خارج می‌شویم و در فصل ۶ به API لایفِری بازمی‌گردیم. در اینجا درباره API شبکه اجتماعی^{۲۰} لایفِری می‌آموزید. API شبکه اجتماعی، کاربران را باهم مرتبط می‌کند؛ می‌توانند فعالیت‌های خود را در وبگاه مشاهده کنند. در این فصل می‌بینید که لایفِری چگونه با شبکه‌های اجتماعی موجود یکپارچه می‌شود.

فصل ۷ با تمرکز بر کاربر و نگاهی بر API تعاملی^{۲۱} لایفِری ادامه می‌یابد. در این فصل پورتلِ جدیدی می‌سازید که پلتفرمی را با نام «رقابت شعار تبلیغاتی»^{۲۲} برای تعامل کاربران فراهم می‌کند. می‌آموزید: چطور دارایی‌های لایفِری^{۲۳} را بسازید، از گردش کار API لایفِری استفاده کنید، محتوای خود را برچسب بزنید و دسته‌بندی کنید، بحث‌ها و امتیازدهی‌ها^{۲۴} اضافه کنید، و از پرس‌مان‌های^{۲۵} سفارشی SQL در برنامه کاربردی لایفِری استفاده کنید.

از اینجا از شروع برنامه‌های کاربردی لایفِری خارج می‌شویم و سفارشی‌سازی لایفِری را در فصل ۸ شروع می‌کنیم. در این فصل افزاینده‌ها^{۲۶} (هاب (هوک)^{۲۷} را مشاهده می‌کنید؛ می‌بینید چگونه می‌توان با قلاب‌ها ویژگی‌ها، فایل‌های JSP و سرویس‌ها را سفارش کرد. از قلاب برای تغییر پورتلِی به نام پورتلِ Shopping استفاده می‌کنیم و برای آن یک واسطه کاربری^{۲۸} طراحی می‌کنیم.

در فصل ۹ بهتر و عمیق‌تر بررسی می‌کنیم، رزی لایفِری را بررسی می‌کنیم. در این فصل از افزاینده‌های EXT برای سفارشی‌سازی هر چیزی در لایفِری استفاده می‌کنیم تا وقتی چارچوب توسعه لایفِری وجود دارد، بهترین گزینه برای سفارشی کردن لایفِری افزاینده‌های EXT است. اینک بفهمید چه موقع باید از هر افزاینده استفاده کرد، این مبحث را با بحثی درباره بهترین روش‌های توسعه تکمیل می‌سیم.

تا فصل ۹ درباره تمام مؤلفه‌های توسعه لایفِری می‌آموزید؛ در فصل ۱۰ API را بررسی می‌کنیم؛ می‌توانید از API 7 در تمام بخش‌های برنامه‌های کاربردی خود استفاده کنید. می‌آموزید: چطور URL‌های خوانش‌پذیر^{۲۹} بسازید، برای برنامه‌های کاربردی بزرگ‌تر، ActionCommands را به‌کار بگیرید، از نمایه^{۳۰} و جست‌وجو^{۳۱} استفاده کنید و غیره.

-
16. tag Library
 17. AlloyUI tag library
 18. theme
 19. front end
 20. Social API
 21. Collaboration API
 22. Slogan Contest
 23. Liferay Assets
 24. rating
 25. query
 26. plugin
 27. hook
 28. user interface
 29. friendly URL
 30. index
 31. search

تبدیلات کد و داتلودها

تبدیلات کد در این کتاب از سبک سایر کتاب‌های متینگ^{۳۲} در این سری پیروی می‌کند. کد همیشه در قلم^{۳۳} تک‌فاصله^{۳۴} مانند این نشان داده می‌شوند. به‌علاوه برای ارجاع به مثال‌های جالب، با اعداد یا به‌صورت برجسته (بولد) حاشیه‌نویسی می‌شود. همچنین نام‌های کلاس‌ها و سایر لغات مربوط به کد را در متن با قلم تک‌فاصله خواهید دید. از *ایتالیک* برای تأکید استفاده می‌شود. بعد از لیست کردن هر کد، مسیر و نام فایل را برای توضیح هر بخش معین کد می‌نویسیم.

در لایفری خصوصاً برای بسته‌ها^{۳۵} و اسم‌های کلاس‌ها و برچسب‌های JSP از اسامی توصیفی استفاده می‌شود که گاهی ممکن است بسیار طولانی شوند. این اسم‌ها بر صفحه‌نمایش خوب نمایش داده می‌شوند اما در کتاب همیشه خوب دیده نمی‌شوند؛ به این دلیل مجبور شدم برخی از خطوط را در کتاب قطع کنم اما در کد پیوسته است. در چنین مواقعی شما یک نویسه^{۳۶} نمایانگر ادامه خط (►) را می‌بینید؛ قرار بود کد بر یک خط باشد اما به دلیل طرح‌بندی اگر می‌خواهیم در یک خط جا بگیرد، باید قلم را کوچک می‌کردیم که خوب دیده نمی‌شد؛ پس برای چاپ به این شیوه نشان داده می‌شود.

ترجمه کنید بیشتر از آنچه در کتاب نشان داده شده به کد نیاز است. در متن فقط به کدهای مهم اشاره کرده‌ام؛ کدهای معمولی و واضح را می‌توانید داتلود کنید. اگر تمام کدها را نشان می‌دادم کتاب واقعاً خسته‌کننده می‌شد و شما مایل به خواندن آن نبودید. مایلید که نمونه‌های کامل را مشاهده کنید، لطفاً کدها را داتلود کنید. می‌توانید آن در وبگاه متینگ به آدرس www.manning.com/Liferay-in-action یا در پروفایل مؤلف در liferay.com با آدرس www.liferay.com/web/richard.sezov/documents بیابید.

نیازمندی‌های نرم‌افزاری

یکی از نقاط قوت لایفری تبعیت آن از فلسفه اصل^{۳۷} است؛ از محیط اجرا مستقل است؛ آزادید که از آن در محیط موردعلاقه خود استفاده کنید. البته به این دلیل که جاوا^{۳۸}، دستگاه شما باید قادر به اجرای JDK 5+^{۳۹} باشد. در فصل ۲ جزئیات بیشتری را در این باره بررسی می‌کنید و یک محدوده^{۴۰} نویسه^{۴۱} لایفری نصب خواهید کرد. اگر به جزئیاتی بیش از مطالب فصل ۲ نیاز دارید، پیوست (الف) را ملاحظه کنید؛ در این پیوست نحوه تنظیم چندین IDE را نشان می‌دهیم. به دلیل اینکه لایفری از ترکیب‌بندی‌های مختلف استفاده می‌کند، پشته‌بندی می‌کند، می‌توانید از پایگاه داده‌ها و اپلیکیشن سرورهای^{۴۲} متنوعی استفاده کنید. در این کتاب برای سادگی از پرکاربردترین پیکربندی مورد استفاده توسعه‌دهندگان استفاده کرده‌ایم؛ یعنی زمان اجرای^{۴۳} تام‌کات^{۴۴} و پایگاه داده^{۴۵} MySQL.

32. Manning

33. font

34. Monospaced font یا قلم (فونت) تک‌فاصله که بیشتر برای نمایش کدها در محیط‌های برنامه‌نویسی به کار می‌رود، قلمی است که تمام حروف تایپ شده با آن در یک خط افقی، پهنای یکسانی دارند. م.

35. packages

36. character

37. فلسفه ندانم‌گرایی یا Agnostic philosophy در لغت‌شناسی فناوری اطلاعات و نرم‌افزار به معنای استقلال یک محصول از محیط یا مؤلفه به‌خصوصی از سیستمی است که در آن یا با آن کار می‌کند؛ به‌طوری که با تغییر این مؤلفه، تغییری در کارکرد آن محصول ایجاد نمی‌شود. م.

38. Java Development Kit 5 +

39. deploy

40. Application Server

41. runtime

42. Tomcat

لایفری برای راحتی کاربران، امکان دانلود یک باندل لایفری/تام‌گت⁴³ را فراهم کرده است. بنابراین اصلاً نگران نصب لایفری بر اپلیکیشن سرور جاوا نباشید. البته مختارید با هر ترکیبندی‌ای که مایلید لایفری را استقرار بدهید (deploy)، اما به‌نظرم این بهترین ترکیب‌بندی برای توسعه‌دهندگان است؛ کوچک و سریع و سبک است و به‌سادگی بیکر‌بندی می‌شود.

دسترسی آنلاین به مؤلف

می‌توانید از تالار گفت‌وگوی⁴⁴ خصوصی انتشارات منینگ به‌طور رایگان برخوردار باشید. در این تالار گفت‌وگو می‌توانید نظرات خود را درباره کتاب مطرح کنید، سؤالات فنی بپرسید و از مؤلف و سایر کاربران کمک بگیرید. برای دستیابی به تالار گفت‌وگو و ثبت‌نام در آن می‌توانید با مرورگر خود به آدرس www.manning.com/LiferayinAction مراجعه کنید. در این صفحه درباره نحوه شروع کار در تالار گفت‌وگو، نوع کمکی که ارائه می‌شود و قوانین فعالیت در تالار گفت‌وگو، اطلاعاتی ارائه می‌شود.

منینگ به خندگان خود متعهد است که محلی برای گفتمان معنادار مابین خوانندگان و مؤلف فراهم آورد. شخص مؤلف هیچ عهده‌ای برای حضور در تالار گفت‌وگو آنلاین ندارد و حضور او اختیاری (و بدون پرداخت) است. اما اگر سؤال‌های چالش‌انگیز پرسید، بسا مؤلف تحت‌تأثیر قرار بگیرد.

تا زمانی که کتاب چاپ می‌شود، تالار گفت‌وگوی آنلاین مؤلف و آرشیوهای بحث‌های قبلی در وبگاه انتشارات منینگ در دسترس‌اند.

درباره مؤلف

RICH SEZOV Junior مؤلف منحصربه‌فردی است که هم «نامه‌نویس» و هم نویسنده و آموزگار است. در بیشتر زندگی حرفه‌ای‌اش به توسعه نرم‌افزار مشغول بوده اما سرپرست و مدیر دانش (KM) لایفری است و با نوشتن و تدریس در این زمینه به دیگران کمک می‌کند. او مردی است که لایفری را دوست دارد. ریچ وقتی کار نمی‌کند، بیشتر وقتش را با همسر و دخترش سپری می‌کند و به انجام کارهای جالب و متنوع مشغول است.

43. Tomcat/Liferay

44. forum